

LÄNSSTYRELSEN
Malmöhus län
Miljövårdsenheten
L Knutsson
040 - 14 60 39

BESLUT

1

1992-09-30

231-7427/92

1266-202

Delg kv

Enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet
Fulltofta i Hörby kommun.
(2 bilagor)

Länsstyrelsen i Malmöhus län har utarbetat förslag till skötselplan för naturreservatet Fulltofta i Hörby kommun. Naturreservatet bildades den 28 juni 1971.

Statens naturvårdsverk, Hörby kommun, skogsvårdsstyrelsen i Malmöhus län och markägarna har yttrat sig över skötselplanen. Planen har behandlats i länets skötselråd. Skånes Naturvårdsförbund har som yttrande översänt eget skötselplaneförslag.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 9 § naturvårdsförordningen fastställer länsstyrelsen skötselplanen 1992-09-30 för Fulltofta naturreservat (bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljö- och naturresursdepartementet, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade även deltagit biträdande länsantikvarie Anders Wihlborg.

Lars Pålsson

Lars Knutsson

Bilagor

1. Skötselplan för Fulltofta
2. Hur man överklagar

1992-09-30

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET FULLTOFTA

1. ALLMÄN BESKRIVNING

Reservatets namn:	Fulltofta
Kommun:	Hörby
Fastigheter:	Delar av Osbyholm 1:165 Fulltofta 33:16, delar av Häggens 12:1.
Tomtfastigheter:	Fulltofta 33:17-22 Fulltofta 31:9, 31:20
Läge:	Östra delen av Ringsjön samt landområde öster om Ringsjön med tillhörande vattenområde.
Kartblad:	Topografisk karta: 2D Tomelilla NV Ekonomisk karta skala 1:20000: 2 D: 81.
Areal:	Ca 420 ha landområde Ca 600 ha vattenområde
Naturvårdsförvaltare:	Markägarna i samråd med länsstyrelsen i M-län.

1.2 Naturförhållanden

Fulltofta är beläget inom den skogsbbygden och präglas av ett från äldre tider härstammande omväxlande och mosaikartat jordbrukslandskap. Åkrarna omges ofta av kraftiga stengärdar upplockade från tidigare vitt utbredda slåtterängar. I övrigt kännetecknas landskapet av betade hagmarker, fuktiga alskogar och andra lövskogs-dungar. Karakteristiskt för området är ek- och björkhagar med varierande slutenhet.

Många kraftiga äldre ekar bildar solitärer och vittnar om beteshagar med mycket lång kontinuitet. Vissa igen-vuxna hagområden utgörs av lövblandskogar ofta med en artrik flora. Inom de mer öppna beteshagarna förekommer flera olika vegetationstyper med ett stort antal växt-arter. Bl a påträffas gullviva, backsippa, brudbröd och vitsippa.

1992-09-30

De skiftande naturtyperna och den omväxlande vegetationen skapar förutsättningar för ett rikt och varierande djurliv. Både älg, rådjur, räv, hare och kanin förekommer i reservatet. Skogsområdet hyser ett rikt fågelliv där bl a stenknäck kan förekomma i stort antal.

Östra Ringsjön ingår som en betydande del i reservatet. Den östra stranden är relativt grund med sandbotten och sandstränder. I strandkanten växer det ovanliga spjutskräpet. Sjön utgör en viktig rastplats för sjöfågel under vår och höst med arter som sångsvan, gräsand, brunand, knipa, storskrake m fl.

1.3 Kulturförhållanden

Odlingslandskapet präglas av den uppodling som bedrevs under framförallt 1800-talet. Talrika vällagda stengården längs äldre vägsträckningar och i gamla ägo- och odlingsgränser vittnar om detta. Spår efter flera förhistoriska epoker finns bevarade. Ringsjöstranden har varit bebodd sedan stenåldern. Järnåldersgravfältet vid Nunnäs är ett av länets fåtaliga bevarade gravfält i sitt slag.

Fulltofta kyrka, från 1100-talet och herrgården intill utgör en väl samlad bebyggelsemiljö. Rester av alleéer utmed vägarna är karakteristiska inslag i denna herrgårdsmiljö.

Fornlämningar, stengården, odlingsrösen, stensatta diken, torpruiner, lämningar av kvarnar och kvarndammar samt ännu hävdade utmarksbeten bildar tillsammans med herrgården och kyrkomiljön en väl sammanhållen enhet vilken utpekats som riksintresseområde för kulturmiljövården.

1.4 Tillgänglighet

Naturreservatet nås lämpligen via vägarna Osbyholm-Ludvigsborg samt riksväg 13 mellan Hörby-Höör.

1.5 Föreskrifter inom reservatet enligt länsstyrelsens beslut den 28 juni 1971.

För naturreservatet skall gälla följande föreskrifter.

Föreskrifter angående förfogandet över naturreservatet

Det är förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
2. spränga, schakta eller bedriva täkt i någon form
3. göra utfyllnader

1992-09-30

4. uppföra helt ny byggnad utom för jordbrukets behov
5. utan länsstyrelsens tillstånd kalavverka skog, plantera eller så barrträd samt skogsodla öppen mark
6. utan länsstyrelsens tillstånd framdraga luftledningar
7. uppföra stängsel som försvårar allmänhetens tillträde till området
8. anordna upplag utom tillfälliga sådana för jordbrukets behov
9. anbringa tavla - nödiga upplysningstavlor undantagna - plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning.

Dessa bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan eller vid utförande av anläggningar för det rörliga friluftslivet efter tillstånd av länsstyrelsen.

Föreskrifter gällande allmänheten

Det är förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
2. tälta eller uppställa husvagn annat än på härför avsedda platser
3. beträda besådd mark och
4. anbringa plakat, affisch, inskrift eller annan liknande anordning.

Härutöver erinras om vissa allmänt gällande bestämmelser såsom förbud att

förstöra eller skada egendom t ex hägnader eller andra anordningar (12 kap 1 § och 2 § första stycket brottsbalken)

olovligen av växande träd taga grenar eller ris eller på annat sätt skada växande träd (12 kap 2 § andra stycket brottsbalken)

olovligen döda, jaga, fånga eller skada djur, bortföra ägg och bo (2 § jaktlagen samt 1 och §§ jaktlagen)

årligen under tiden 1 mars - 20 augusti släppa lös hund i mark där villebråd finns. Under annan tid av året skall hund hållas under sådan tillsyn som erfordras för

1992-09-30

att hindra att den driver eller förföljer villebråd (12 § jaktstadgan)

borttaga eller skada inom länet fridlysta växtarter (14 § naturvårdslagen)

fiska utan tillstånd av fiskerättsinnehavaren (5 § lagen om rätt till fiske) samt

att med plåt, glas, plast, papper, avfall eller på annat sätt skräpa ned (23 § naturvårdslagen).

2. DISPOSITION OCH SKÖTSEL

2.1 Övergripande mål för områdets skötsel

Målet med reservatets skötsel skall vara att bevara och vårda samt utveckla ett omväxlande jordbruks- och skogslandskap med rester av äldre tiders markutnyttjande samtidigt som de för kulturminnesvården väsentliga landskapselementen beaktas och tillvaratas. Dessutom utnyttjande av området för rekreation och friluftsliv.

Av särskild betydelse skall därvid vara att

- bevara ett varierat område med växlingar mellan öppna ytor och olikåldrig skog, där vissa områden hävdas genom betesdrift eller åkerbruk och andra genom lövskogsbruk. Viss öppen mark kan överföras till lövskog enligt länsstyrelsens beslut.
- det gamla beteslandskapet som har lång kontinuitet beaktas särskilt
- gynna och bevara äldre vidkroniga och oregelbundna träd i såväl skogsmark som betesmark
- bevara boträd och högstubbar
- bevara speciella flora- och faunalokaler inom reservatsområdet
- bevara kulturhistoriskt intressanta inslag som stengården, stensatta diken, torpruiner, alléer och dammar
- genom enkla åtgärder underlätta ett allmänt strövande i området. Möjligheter skapas för vandring längs markerade leder och bad i Ringsjön.

2.2 Skötselanvisningar

Områden se karta (bilaga)

1992-09-30

2.2.1 Betesmark (Område A1 och A2)

Betesmarkerna inom reservatet präglas av ett omväxlande landskap med gamla lövhagmarker, öppna betesmarker och f d åkermarker. Ner mot sjön förekommer öppna fuktiga marker som tidigare varit uppodlade. I den öppna hagmarken förekommer bl a fristående ekar, alar och björkar tillsammans med annat lövuppslag. Andra delar har tätare trädskickt med huvudsakligen ek, asp, björk och al. I det östligaste betesområdet vid Djupadal finns ett fornlämningsområde från järnåldern som åtgärdas enligt särskild plan.

Vid behov utföres försiktiga gallringar i hagmarkerna för att gynna beteshävd. Nuvarande al- och björkbestånd på fuktiga marker bibehålles inom betesområden. Försiktiga gallringar får dock genomföras vid behov i dessa bestånd.

Betetrycket skall vara så avpassat att igenväxning undviks samt att en kortsnaggad gräsvegetation uppnås.

Betesperioden skall i huvudsak omfatta tidsperioden maj-oktober men i vissa fall där annan överenskommelse träffats, även under längre tidsperiod.

Bete utföres med nötkreatur eller hästar och får.

Vid nyhägnad av betesmark bör stängselstolpar vara av tryckinpregnerat virke. Stängseln bör vara uppbyggda fårnät, taggtråd eller slät tråd beroende på vilket djurslag som användes.

Grindar och övergångar anordnas på lämpligt sätt där så erfordras.

2.2.2 Skogsmark och träddungar (Område B)

Bestånden består huvudsakligen av ek, bok, ask, al, björk och asp. Inom ett område förekommer gran. En del bestånd ligger i anslutning till stentippar, dammar och mangelgravar.

Granen omföres till lövskog efter omloppstidens slut. Ädellövskog sköts enligt ädellövskogslagens principer.

De f d betade ekhagarna ner mot sjön kan alternativt åtgärdas för framtida bete. Inom övrig skogsmark utföres gallringar och röjningar vid behov.

2.2.3 Skogsplantering på öppen mark (Område C)

Områden som enligt länsstyrelsens tidigare beslut kan planteras med ädellöv eller annat löv.

1992-09-30

I den mån plantering inte utförs brukas marken som åker, slåttervall, alt extensivt bete.

2.2.4 Öppen mark (Område D)

Kvarvarande öppen mark bibehålles som åkermark, alternativt kulturbete eller slåttervall.

2.2.5 Strandzon vid Ringsjön (Område E)

Områden dels med trädbevuxna delar och dels med öppna gräsbevuxna eller helt kala sandtor alldeles i anslutning till Ringsjön. Rójning och gallring i de trädbevuxna delarna utföres vid behov.

Alternativt kan sydöstra delen söder om Fiskarhuset omföras till betesmark. Inom detta område förekommer även ett mindre antal stugor. Dessa bör på sikt avvecklas.

2.2.6 Vattenområde (Område F)

Ca 600 ha stort vattenområde av Ringsjöns östra del ingår i reservatet. Området har stor betydelse för rastande fåglar under vår och höst. Vidare förekommer två mägergravar som åtgärdas så att goda biotoper för andfågel skapas.

Restaurerade dammar finns även i Djupadalsområdet. Damarna ingår i betesmark.

2.2.7 Skötsel av kulturhistoriska miljöer

Karakteristiska kulturelement såsom alléer, stengården, stenlagda diken, torpruiner, rester av Hovgårds vattenmölla samt stensatt kyrkväg åtgärdas enligt separata objektplaner från Riksantikvarieämbetets fornvårdssektion. Objektplanerna bilägges skötselplanen.

2.2.8 Jakt och fiske

Jakten och fisket inom reservatet ombesörjes av jakt- och fiskerättsinnehavarna.

2.2.9 Renhållning

Sopor och latrin omhändertas och borttransporteras genom kommunens försorg.

2.2.10 Kontroll av skötsleffekter

För kontroll av genomförda skötselåtgärders effekt och inverkan på områdets växt- och djurliv kan länsstyrelsen upprätta ett separat kontrollprogram. Genomförandet bekostas av länsstyrelsen.

1992-09-30

3. REKREATION OCH FRILUFTSLIV

FriluftsanordningarBad

Badmöjligheter finns i anslutning till Ringsjöstranden.

Strövstigar

Markerad strövstig finns inom de norra delarna av reservatet.

P-platser

P-plats finns i anslutning till stranden. På initiativ av markägaren och i samråd med vägverket, Hörby kommun och länsstyrelsen avses att iordningställa en rastplats i anslutning till Djupadalsområdet vid riksväg 13. Plan har framtagits gemensamt av berörda parter. Tidpunkt för anläggandet 1993-94.

Stängselgenomgångar

Stängselgenomgångar anordnas på lämpligt sätt där så erfordras.

Information

Informationsskyltar av svensk standard (SIS 03 15 22) sätts upp på lämpliga platser.

4. FINANSIERING OCH ANSVARFÖRDELNING

- Åtgärder som krävs för att tillgodose det rörliga friluftslivets behov t ex underhåll av stigar och leder, renhållning bestrids av stat och kommun.
- Betesavtal mellan markägare och staten kan tecknas där så erfordras - under förutsättning att medel finns tillgängliga. Därvid åvilar den beteshävd och det löpande markunderhåll som direkt hänför sig till normal drift markägaren, som också ansvarar för tillsyn och underhåll av stängsel och grindar.
- För åtgärder inom skogsmark och träddungar ansvarar markägaren.
- Åtgärder avseende kultuhistoriska element med undantag för byggnader bekostas av staten enligt överenskomna objektplaner.

1992-09-30

- Staten bekostar uppskyltning och utmärkning enligt svensk standard.
- Beredskapsarbeten i skogsvårdsstyrelsens regi kan utföras för naturvårdande åtgärder där annat ej är bestämt t ex genom betesavtal. Förutsättningen är att beredskapsmedel tilldelas objektet. Beslut om medel fattas av länsarbetsnämnden efter ansökan från länsstyrelsen.

5. KARTA

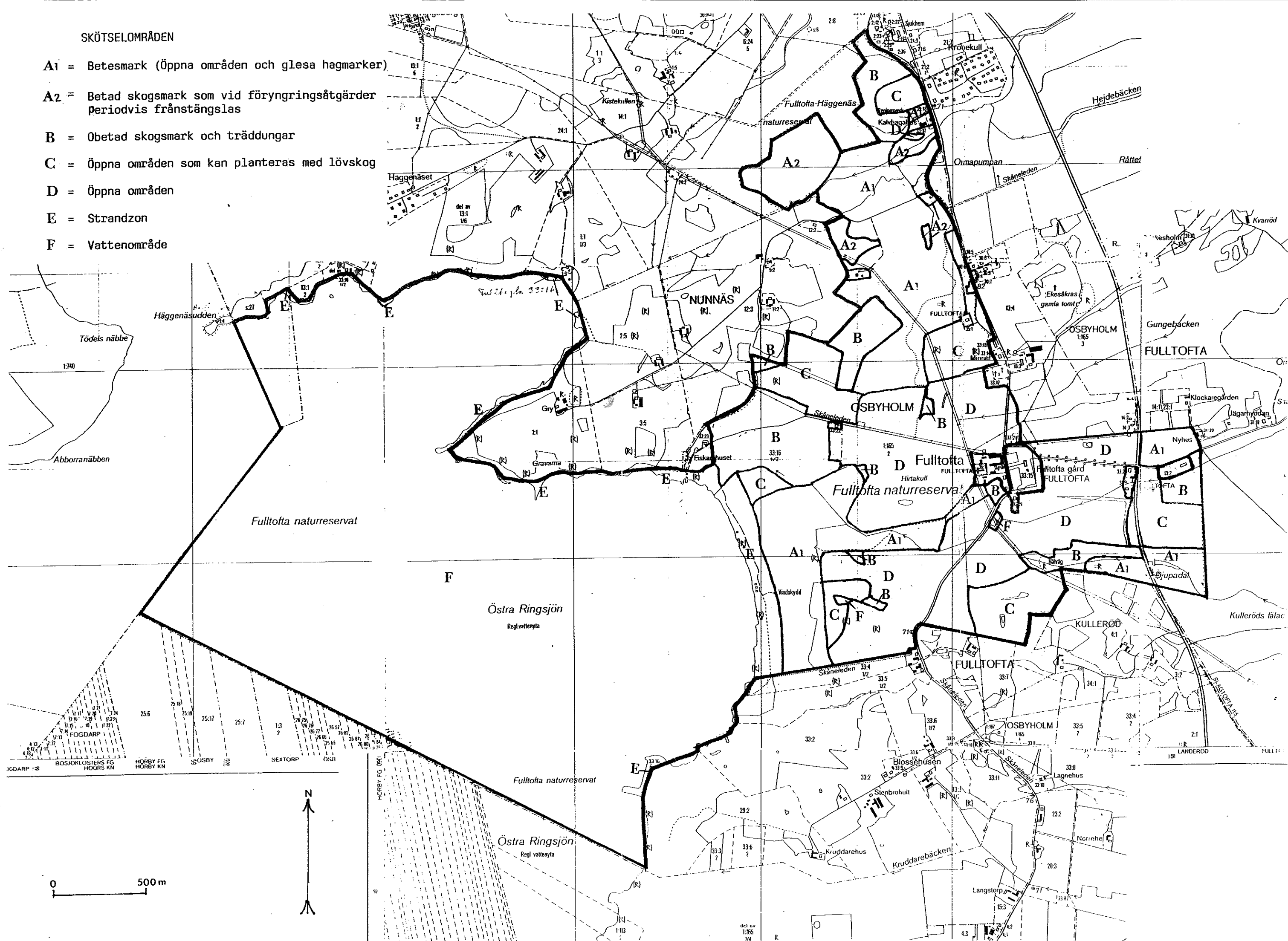
1. Skötselområden
2. Anordningar

Bilaga

Objektplaner för kulturminnesvården.

SKÖTSELOMRÅDEN

- A1 = Betesmark (Öppna områden och glesa hagmarker)
- A2 = Betad skogsmark som vid föryngringsåtgärder periodvis fränstängslas
- B = Obetad skogsmark och träddungar
- C = Öppna områden som kan planteras med lövskog
- D = Öppna områden
- E = Strandzon
- F = Vattenområde

ANORDNINGAR

- P** = Befintlig parkeringsplats
- R** = Planerad rastplats
- = Bad
- i** = Informationstavla
- = Markerad strövstig

